

Rechtspraak pensioenrecht

Editie: 26/04- 12 april 2026

In deze editie:

- Uitleg verplichtstellingsbesluit
- Niet betaalde pensioenpremie

Door: Prof. dr. Erik Lutjens

Hoogleraar Pensioenrecht
Faculteit der Rechtsgeleerdheid *Vrije*
Universiteit *Amsterdam*
Expertisecentrum Pensioenrecht
T (020) 59 86268 | M 06 52 418408
E e.lutjens@vu.nl

Advocaat
DLA Piper Nederland N.V.
M 06 52 418408
E erik.lutjens@dlapiper.com

Lees alle nieuwsbrieven terug via www.vu.nl/pensioennieuwsbrief

Uitleg verplichtstelling bpf Bouwnijverheid

Uitspraak door: Hof Den Haag (Bpf Bouwnijverheid)

Datum uitspraak: 31 maart 2026- ECLI:NL:GHDHA:2026:494

Vervolg op Hoge Raad 30 augustus 2024, PJ 2024/112

Dit geding gaat over uitleg van het verplichtstellingsbesluit bpf Bouwnijverheid, met name de tekst dat onder de verplichtstelling vallen ondernemingen "waarvan het bedrijf is gericht op productie voor en/of dienstverlening aan derden op het gebied van:

- Het geheel of gedeeltelijk uitvoeren van bouw- en infrawerken/-activiteiten [...]"

De Hoge Raad had geoordeeld dat slaagt de klacht dat "onjuist (is) het oordeel van het hof dat in de werkingssfeerbepaling van het Verplichtstellingsbesluit de woorden "op het gebied van" kunnen slaan op het woord "derden". De onderdelen klagen onder meer dat die uitleg indruist tegen de grammaticale uitleg van de gebruikte bewoordingen en tegen de structuur van de bepaling, en bovendien tot volstrekt onaannemelijke rechtsgevolgen leidt." Anders gezegd: niet vereist is dat de derden bouwwerken uitvoeren, want dat is productie; ook dienstverlening aan derden op dat gebied valt onder de verplichtstelling.

Bij het hof Den Haag gaat het om de vraag of de onderneming feitelijk de activiteit van dienstverlening verricht. De onderneming voerde aan dat zij projectontwikkelaar is en daarom niet onder de verplichtstelling valt. Het hof oordeelt:

"Gelet op de bewoordingen van de werkingssfeerbepaling is niet van doorslaggevend belang dat [appellante] zich projectontwikkelaar noemt en dat zij door de Kamer van Koophandel en de belastingdienst als zodanig wordt aangeduid, dit nog daargelaten dat over de vraag wat tot de activiteiten van een 'projectontwikkelaar' behoort ook weer discussie kan (en is) ontstaan. Bezien moet worden welke de daadwerkelijk door [appellante] uitgevoerde bedrijfsactiviteiten zijn."

En over de feitelijke activiteiten oordeelt het hof:

"Met de kantonrechter is het hof van oordeel dat de activiteiten van [appellante] ten doel hebben, of gericht zijn op, de totstandkoming en oplevering van een bouwwerk aan haar klanten (woningbouwcorporaties, lokale overheden, beleggers en particulieren). [appellante] beperkt zich niet tot de ontwikkeling en verkoop van woonconcepten in die zin dat zij na de ontwikkeling en verkoop de *gehele* feitelijke uitvoering (het doen bouwen, het houden van toezicht op de bouw en het begeleiden van (het uitvoeringsproces van) de bouw) opdraagt aan een ander of anderen. Zij besteedt de feitelijke bouwwerkzaamheden (de productie of: het vervaardigen van goederen) weliswaar uit aan door haar aangezochte 'bouwers' maar houdt de daarmee verband houdende dienstverlening aan zich: zij is de regisseur van het bouwproces door deze bouwers en houdt daarop toezicht. Het door [appellante] begeleide bouwproces leidt uiteindelijk tot de oplevering van een bouwwerk door [appellante] aan de klant (sleuteloverdracht): [appellante] draagt er zorg voor dat voor haar klant een bouwwerk wordt gerealiseerd. De dienstverlening bestaande in de realisatie, begeleiding en het regisseren van het gehele proces (het totaalconcept) is naar het oordeel van het hof onmiskenbaar aan te merken als dienstverlening op het gebied van het uitvoeren van bouwwerken c.q. bouwactiviteiten."

Commentaar prof. dr. Erik Lutjens:

- Dienstverlening is een zelfstandige onder de werkingssfeer vallende activiteit.
- Dan moet op basis van de feitelijke werkzaamheden worden bepaald of de onderneming die dienstverlening verricht. Hoe de onderneming zichzelf

kwalificeert of inschrijft in de KvK is daarbij hooguit een gezichtspunt, maar zeker niet van doorslaggevende betekenis.

- Weliswaar behoeft ook het begrip dienstverlening in het verplichtstellingsbesluit uitleg. De PG bij de Hoge Raad had geoordeeld dat dienstverlening een voor ieder bekend begrip is. Maar de regisseur zijn van het bouwproces en het toezicht daarop houden, daarvan lijkt toch geen ander oordeel mogelijk dan dat dit “onmiskenbaar” als dienstverlening op het gebied van het – door derden – uitvoeren van bouwwerken is.

Niet betaalde pensioenpremie

Uitspraak door: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 27 maart 2026- ECLI:NL:RBROT:2026:3422

In dit geding gaat het – naast andere arbeidsrechtelijke kwesties – over niet aan het (verplichtgestelde) bedrijfstakpensioenfonds betaalde pensioenpremies. De vordering jegens de werkgever is naaste de verplichting tot aanmelding bij het pensioenfonds om “zorg te dragen tot correctie van het ten onrechte niet-opgebouwde pensioen”. De laatste vordering wijst de rechtbank af omdat deze te onbepaald is en premiebetaling speelt in de rechtsbetrekking van werkgever tot fonds, terwijl de werknemer zonder premiebetaling toch pensioen krijgt.

Commentaar prof. dr. Erik Lutjens:

- De vordering inzake “zorg te dragen” had beter, anders, geformuleerd kunnen (moeten) worden.
- Op zich is ook wel juist dat – alleen – de werkgever gehouden is de premie aan het fonds af te dragen (artikel 26 Pensioenwet).
- Maar het is ook een recht van de werknemer uit de arbeidsovereenkomst jegens de werkgever.
- En de werknemer heeft er afgezien van het ‘geen premie, wel pensioen’ beginsel belang bij dat de financiële opzet van het fonds in orde blijft, zodat er daarom ook een belang is bij premiebetaling.
- Zoals de Hoge Raad 25 februari 2022, PJ 2022/28 inzake de vraag of pensioenpremies vallen onder de regels van homologatie van een onderhands akkoord oordeelde: “Dat het bedrijfstakpensioenfonds de pensioenverplichtingen jegens werknemers ook moet nakomen als de werkgever geen premies heeft afgedragen, neemt immers niet weg dat een bedrijfstakpensioenfonds wegens een te lage dekkingsgraad als gevolg van niet afgedragen pensioenpremies kan overgaan tot korting op de pensioenen of het achterwege laten van indexering van de pensioenen en dat op die wijze alsnog afbreuk zou worden gedaan aan opgebouwde rechten op bedrijfspensioen.”